

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 21CoZm/4/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2515206222
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2515206222.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom zo sudcov: Mgr. Michal Novotný ako predseda senátu a JUDr. Božena Husárová a JUDr. Róbert Foltán ako členovia senátu v sporovej veci žalobkyne: POHOTOVOSTĚ s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, Bratislava, zastúpeného: Advocate, s.r.o., advokátska kancelária, Bratislava, proti žalovanej: P. V., nar. XX. Q. XXXX, V. (bez adresy), o 291,86 € s prísl. zo zmenky, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 36 CbZm 89/2015-38 z 9. januára 2019 takto

rozhodol:

- I. Napadnutý rozsudok sa potvrdzuje.
- II. Žalovanej sa nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala od žalovanej 291,86 € zo zmenky s vymedzeným zmenkovým úrokom a trov rozhodcovského konania, a II. žalovanej trovy neprisúdil.

2. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za dokázaný tento skutkový stav:

3. Žalobkyňa a žalovaná 17. decembra 2008 uzavreli zmluvu o úvere č. 2570013, ktorou žalobkyňa poskytla žalovanej úver 16.000 býv. Sk, ktorý mala žalovaná splatiť zvýšený o „príslušný poplatok“ 15.440 býv. Sk v 12 mesačných splátkach po 2.620 býv. Sk, teda celkovo 31.440 býv. Sk počnúc 13. januárom 2009. V zmluve bolo osobitne označené vyhlásenie, že finančné prostriedky sú poskytnuté na „iný účel“ než výkon podnikania, povolania alebo zamestnania, a toto vyhlásenie bolo žalovanou osobitnej podpísané.

4. Súčasťou zmluvy o úvere sa stali Všeobecné podmienky poskytnutia úveru (VP), ktoré v ods. 17 obsahovali dohodu o vyplnení zmenky, podľa ktorej na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúceho z úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Zmluvné strany sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa stane celý dlh splatný okamžite. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa stal splatný celý dlh.

4. Žalovaná v ten istý deň vystavila vlastnú zmenku, obsahom ktorej je jej záväzok zaplatiť „za túto zmenku pri predložení na rad“ žalobkyne zmenkovú sumu a zmenkový úrok 0,25% denne od začiatku úročenia. Žalobca túto zmenku vyplnil na sumu 11.202,65 € s dátumom úročenia

od 12. apríla 2010. Zmenka bola vzorovým tlačivom, do ktorého boli rukou vpísané údaje: dátum a miesto vystavenia, identifikačné údaje vystaviteľa, ako aj jeho podpis. Žalovaná svoj záväzok zo zmenky zaplatila len čiastočne.

5. Z takto zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie právne uzavrel, že zmenka plní zabezpečovaciu funkciu vo vzťahu k peňažnému záväzku žalovanej (vystaviteľa zmenky) zo zmluvy o úvere. Táto zmluva je spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 Obč. zák., ale aj o zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. Súd v súlade s judikatúrou skúmal platnosť zmenky a dohody o jej vyplnení, oprávnenosť postupu pri vyplňaní blankozmenky a nekalú povahu zmluvných podmienok. Zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bola vystavená predmetná zmenka, neobsahuje náležitosti určené ustanovením § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. a poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, žalovaná má povinnosť vrátiť iba istinu poskytnutého úveru. Zmenka túto skutočnosť nezohľadňuje, práve naopak, umožňuje vymáhať zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne (91,25 % ročne). Súd prvej inštancie dohodu o vyplnení zmenky považoval aj za neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 5 Obč. zák., a teda neplatnú, a celú zmluvu za koncipovanú tak, že je v nej hrubým spôsobom narušená rovnováha medzi právami a povinnosťami zmluvných strán. Z neplatnej zmluvy potom nemohlo vzniknúť ani platné právo na vyplnenie zmenky, takže žalobkyňa na jej základe nemôže žiadať o jej zaplatenie.

5. Včas podaným odvolaním sa žalobkyňa domáha zmeny tohto rozsudku tak, že sa žalobe vyhovie. Namietla, že zmluva o úvere bola uzavretá podľa § 497 Obch. zák. a má povahu absolútneho obchodu podľa vtedy účinného § 261 ods. 3 písm. d) Obch. zák., v dôsledku čoho sa na ňu iný zákon nevzťahuje. Zmluvu o úvere nemožno považovať za bezúročnú a bez poplatkov, keď navyše tento následok zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch spájal len s neuvedením ročnej percentuálnej miery nákladov. Žalovaná vedela, že vyplňa blankozmenku a tá má všetky náležitosti. S ohľadom na § 48 zákona č. 191/1950 Zb. zmenkového a šekového nie je správny názor, že žalobkyňa má právo žiadať úroky len do splatnosti zmenky. Dohodnutá výška zmenkového úroku 0,25 % s ohľadom na judikatúru nie je neprimeraná s ohľadom na omeškanie dlžníka, pričom pri nebankových subjektoch nemožno určiť obvyklé úroky. Nesúhlasila takisto s názorom, že úrok z omeškania vo výške 0,25 % ročne je neprimeraný, keďže má sankčný charakter pre prípad porušenia záväzku. V obchodných vzťahoch nebola obmedzená výška úroku z omeškania, pričom žalovaná si musela byť následkov spojených s jej omeškaním, teda aj výšky úroku z omeškania.

6. Žalovaná vo vyjadrení prejavila, že sa dohodla na splácaní istiny po 20 €, s platením úrokov však nesúhlasí.

7. Konanie v prerokúvanej veci sa začalo podaním návrhu na vydanie zmenkového platobného rozkazu pred 1. júlom 2016, teda za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. Podľa § 471 ods. 3 C. s. p. sa konanie zmenkovom platobnom rozkaze dokončí podľa doterajších predpisov, teda podľa § 175 O. s. p. účinného do 30. júna 2016. Podľa judikatúry (porov. uznesenie NS SR sp. zn. 3 Obdo 23/2018) však odvolacie konanie nie je konaním o zmenkovom platobnom rozkaze, preto sa naň nevzťahuje použitie Občianskeho súdneho poriadku, ale Civilného sporového poriadku.

8. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v celom rozsahu (§ 379 C. s. p.), ako aj predchádzajúce konanie pred súdom prvej inštancie bez nariadenia pojednávania, keďže nebolo potrebné opakovať ani dopĺňať dokazovanie a nevyžaduje to ani verejný záujem (§ 385 ods. 1 C. s. p. a contrario). Po jeho preskúmaní v medziach odvolacích dôvodov a vád, na ktoré je potrebné prihliadať z úradnej povinnosti (§ 380 C. s. p.), dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

9. Súdom prvej inštancie bol zistený a pre odvolací súd je podľa § 383 C. s. p. záväzný skutkový stav reprodukovaný v odseku 3 tohto rozsudku. Skutkový stav takto zistený súdom prvej inštancie aj podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva z vykonaných dôkazov hodnotených vo vzájomnej súvislosti v súlade s § 191 C. s. p. Jednotlivé skutkové zistenia sú v podstate len reprodukciami listín, proti ktorým neboli vznesené žiadne námietky.

10. Odvolací súd je podľa § 380 C. s. p. viazaný odvolacími dôvodmi, môže teda napadnutý rozsudok preskúmať len v rozsahu námietok, aké proti nemu odvolateľ uplatníť. Viazanosť odvolacími dôvodmi znamená, že odvolací súd nemôže svojmu prieskumu podrobiť tie skutkové a právne závery súdu prvej

inštancie, ktoré odvolateľ výslovne nenapadol. Ak teda súd prvej inštancie založí svoje rozhodnutie na dvoch rovnocenných dôvodoch, potom odvolací súd môže preskúmavať len správnosť toho dôvodu, ktorého správnosť odvolateľ spochybňuje. Ak je však druhý rovnocenný dôvod nenapadnutý, znamená to, že odvolací súd sa ho nemôže dotknúť, a pokiaľ ten sám osebe postačuje pre záver o správnosti rozhodnutia, nemôže odvolací súd rozhodnúť inak, aj keby odvolanie bolo v časti prvého dôvodu opodstatnené.

11. V tu prerokovanej veci súd prvej inštancie dospel na jednej strane k názoru, že zmluva o úvere medzi žalobkyňou a žalovanou zo 17. decembra 2008 je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z., ale zároveň aj spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka, a dohoda o vyplňovacom práve obsiahnutá v ods. 17 všeobecných podmienok je ako neprijateľná podmienka neplatná (§ 53 ods. 5 Obč. zák.). Odvolací súd sa s týmto názorom stotožňuje. Nie je pravdivé stanovisko žalobkyne, že na absolútne obchodnoprávne vzťahy sa nevzťahuje žiaden iný zákon okrem Obchodného zákonníka. Opak vyplýval už z § 1 ods. 2 Obch. zák., podľa ktorého sa otázky, ktoré nemožno riešiť podľa Obchodného zákonníka, riešia podľa predpisov občianskeho práva (t. j. najmä Občianskeho zákonníka). Obchodný zákonník pritom neriešil otázku spotrebiteľských zmlúv, v dôsledku čoho sa aj v obchodnoprávných vzťahoch musela aplikovať úprava § 52 a nasl. Obč. zák. Odvolací súd poukazuje už len na aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR zhrnutú v jeho rozsudku sp. zn. 1 Cdo 203/2018 z 28. mája 2019, podľa ktorej sa aj pred 1. aprílom 2015 (t. j. do výslovnej úpravy tejto otázky doplnením tretej vety v § 52 ods. 2 Obč. zák. zákonom č. 106/2014 Z. z.) mali na spotrebiteľské zmluvy, ktoré sa inak spravovali treťou časťou Obchodného zákonníka, použiť ustanovenia spotrebiteľského práva, teda ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce tieto vzťahy. Tieto závery sa síce týkali predovšetkým premlčania, princípy v nich uvedené však vedú k záveru o všeobecnej prednostnej aplikovateľnosti Občianskeho zákonníka vo všetkých spotrebiteľských vzťahoch pred ustanoveniami Obchodného zákonníka.

12. V dôsledku toho sa odvolací súd stotožňuje aj so závermi súdu prvej inštancie, že uvedení zmluva medzi žalobkyňou a žalovanou je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 ods. 1 Obč. zák. v znení účinnom k 17. decembru 2008. Žalobkyňa ako spoločnosť poskytujúca úvery konala v rámci svojej podnikateľskej činnosti, teda ako dodávateľ v zmysle § 52 ods. 3 Obč. zák., žalovaná však nekonala v takomto postavení a je potrebné ju podľa § 52 ods. 4 Obč. zák. považovať za spotrebiteľa. Preto sa na túto zmluvu vzťahuje § 52 a nasl. Obč. zák., medzi nimi aj § 53 Obč. zák. o neprijateľných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Súd prvej inštancie pritom dospel k právnomu záveru, že práva dohoda o vyplňovacom práve obsiahnutá v ods. 17 všeobecných podmienok je neprijateľnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 4 Obč. zák., v dôsledku čoho je toto ustanovenie neplatné. Z neplatnej dohody o vyplňovacom práve nemohlo žalobkyňi vzniknúť právo na vyplnenie zmenky, takže ani tu uplatnenú zmenku nie je žalobkyňa oprávnená uplatňovať. Proti týmto záverom súdu prvej inštancie žalobkyňa žiadne námietky nevzniesla, v dôsledku čoho sa odvolací súd týmito závermi nemôže ani zaoberať. Tieto závery však celkom opodstatňujú záver súdu prvej inštancie, že z tejto zmenky žalobca nemôže uplatňovať svoje nároky. V dôsledku toho potom nemajú bližší význam ani námietky proti záverom súdu prvej inštancie o rozpore 0,25 % dennej úrokovej sadzby s dobrými mravmi podľa § 39 Obč. zák., neopodstatnenosť žalovaného nároku je daná už tým, že žalobkyňa nebola platne oprávnená vyplniť zmenku na sumu, ktorú uplatňuje.

13. V rozsahu odvolacích dôvodov teda odvolací súd uzatvára, že súd prvej inštancie správne rozhodol, keď žalobu žalobcu zamietol. Preto odvolací súd podľa § 387 C. s. p. jeho rozsudok ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil (výrok I).

14. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 257 v spojení s § 396 C. s. p., keď plne úspešnej žalovanej, ktorá by inak mala nárok na ich náhradu podľa § 255 ods. 1 § 396 C. s. p., žiadne trovy nevznikli (výrok II).

15. Rozhodnutie prijal senát jednomyseľne (3 : 0).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie za podmienok ustanovených v § 420 a § 421 C. s. p. Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozsudku na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, ak nejde o prípady § 429 ods. 2 C. s. p. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.